

Anayasa Mahkemesi, FP'nin kapatılma gerekçesini açıkladı

Ilıcak ve Sobacı'nın Meclis üyeliği düştü

Anayasa Mahkemesi'nin FP'nin kapatılmasına ilişkin gerekçeli kararı, Resmi Gazete'nin 5 Ocak 2002 tarihli mükerrer sayısında yayımlandı. Anayasa Mahkemesi, FP hakkında "Laik Cumhuriyet ilkesine aykırı eylemleri" nedeniyle 22 Haziran 2001'de kapatma kararı vermişti.

Gerekçeli kararın yayımlanmasıyla birlikte beyan ve eylemleriyle FP'nin kapatılmasına neden olan İstanbul Milletvekili **Nazlı Ilıcak** ve Tokat Milletvekili **Bekir Sobacı**'nin milletvekillikleri sona erdi.

Beyan ve eylemleriyle FP'nin kapatılmasına neden olan **Merve Kavakçı**, **Nazlı Ilıcak**, **Bekir Sobacı**, **Ramazan Yenidede** ve **Mehmet Silay**'ın beş yıl siyaset yasağı da bugünden itibaren başladı. Bu kişiler beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve denetçisi olamayacaklar.

Anayasa Mahkemesi'nin FP'nin kapatılmasına ilişkin 450 sayfalık gerekçeli kararında, FP'nin türban ve başörtüsü konusunu, bütün kararlara rağmen, belirlediği politikalara temel almakta bir sakınca görmediği belirtildi.

Gerekçede, "Daha ileri bir aşama olarak türban ve başörtüsü konusunu, Merve Kavakçı ve onu seçimlerden önce ve sonra açıkça destekleyen Nazlı Ilıcak aracılığıyla ulusal iradenin gerçekleştiği TBMM'ye taşıyarak, tüm milletvekillerinin ayakta alkışladığı bir görüntü içinde eyleme dönüştürmüşlerdir" denildi.

Partinin genel başkanı, milletvekilleri ve kimi belediye başkanlarının, laikliğin yanlış tanımlandığı iddiasıyla resmi daire ve üniversitelerde uygulanan türban ve başörtüsü yasağını, hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engelleyen zulüm ve zorbalık olarak niteleyerek, kamu düzenini bozacak biçimde halkı devlet görevlilerine karşı kin ve düşmanlığa tahrik ettikleri belirtildi.

Anayasa Mahkemesi, FP'nin kapatılan kadrolarından oluşmasını devam için yeterli görmedi. Yüksek Mahkeme, iki partinin tüzük ve programı arasında benzerlik bulunmadığına işaret etti.

Bu karara ilişkin gerekçede, kapatılan RP'nin birçok milletvekilinin FP'ye geçtiği, iki partinin kadroları arasında benzerlik olduğu ifade edildi. Gerekçede şöyle denildi:

"FP'de siyasi yaşamlarını sürdürmeye karar vererek, bu partiye geçmeleri kadrolar bakımından iki parti arasında benzerliğe neden olduğu kuşkusuzdur. Ancak, bu benzerlik Anayasa ve Siyasi Partiler Kanunu'na göre FP'nin kapatılan RP'nin başka bir ad altında kurulmuş hali olduğunun kabulü için yeterli değildir. Böyle kabul edilebilmesi için bu benzerliğin yanı sıra iki parti arasında tüzük ve programları yönünden de özdeşlik bulunması gerekir. Oysa FP ile RP'nin tüzük ve programlarının incelenmesinden iki parti arasında böyle özdeşliğe varan bir benzerlik olduğu kanısına varılmadığı gibi iddianamede de bu yolda bir sava yer verilmemiştir."

Kararda, FP'nin "Hülle Partisi" olduğunun da ileri sürüldüğü iddiasına karşılık, FP'nin, RP'nin kapatılmasından önce kurulduğuna işaret edildi.

Gerekçeli kararda, FP'nin laiklik karşıtı eylemlerin odağı haline geldiği gerekçesiyle kapatılması istemindeki partinin bazı istekleri de ön sorun olarak incelendi ve bunların tamamı reddedildi.

FP'nin, parti üyelerinin yaptıkları konuşmalar nedeniyle açılan davaların "Şartla Saliverilme Yasası" uyarınca ertelendiğini belirterek, bu nedenle bu davada delil olarak kabul edilemeyeceği iddiasını, Anayasa Mahkemesi, bunun ceza ve ceza hükümlerinin sonuçları ile ilgili olduğu, siyasi partilerin kapatılmasını düzenleyen kurallarla ilgisi bulunmadığı gerekçesiyle reddetti.

KARŞI OYLAR

Anayasa Mahkemesi Başkanı **Mustafa Bumin** ile üye **Fulya Kantarcıoğlu**, "FP'nin kapatılan RP'nin devamı olduğu" gerekçesiyle kapatma davası açılmadan önce partiye ihtarda bulunulması gerektiğini belirterek, kararın bu bölümüne katılmadılar. FP'nin kapatılma kararına katılmayan Anayasa Mahkemesi Başkanvekili **Haşim Kılıç** da karşı oy yazısında, FP'nin kapatılma kararının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğunu savunarak "Davalı partinin kapatılması için ileri sürülen delillerin büyük bölümü soyut nitelikte söylemlerden ibarettir. Eylem biçiminde görülen kimi miting ve gösteri faaliyetleri ise meşru anayasal hakların kullanılmasından başka bir şekilde tanımlanamaz" görüşünü savundu.

Kapatma kararına katılmayan Üye **Samia Akbulut** FP'nin kapatılmasına gerekçe olarak gösterilen eylemlerin, Anayasa Mahkemesi'nin RP'nin kapatılması kararının gerekçesinde açıklandığı biçimde odak haline oluşturduğunu göstermediğini savundu. Kapatma kararına muhalif kalan üye **Sacit Adalı** da kapatma kararının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğunu bildirdi. FP'nin, kapatılan RP'nin devamı olduğu gerekçesiyle de kapatılması gerektiğini belirten Üye **Yalçın Acar-gün**, FP'nin, kamusal alanda ve üniversitelerde türban yasağı karşıtı eylemlere, RP'nin bıraktığı yerden devam ettiğini belirtti.

AK PARTİ'YE İHTAR

Anayasa Mahkemesi ayrıca, 9 Ocak'ta, Ak Parti Genel Başkanı ve kurucu üyesi **Recep Tayyip Erdoğan**'ın kurucu üyelikten çıkarılması için bu partiye oy çokluğuyla ihtar verilmesini kararlaştırdı.

Erdoğan'ın genel başkan görev ve yetkilerini kullanımının tedbiren önlenmesine ilişkin istem ise oy birliğiyle reddedildi. Ayrıca, kararın tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde yerine getirilmesi gerektiği, aksi takdirde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kapatma davası açılabileceği bildirildi.